

ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಮರಶಿಲ್ಪ : ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ

ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬೀಗುತ್ತಿರುವ ಮಹಾನ್ ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ದಿನ. ಹೌದು, ಫೆಬ್ರವರಿ 1, ಈ ಮಹಾನ್ ಚೇತನದ ಜನ್ಮದಿನ ಡಾ. ಸಂಗಮನಾಥ ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಫೆಬ್ರವರಿ 1, 1911 ರಂದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದು (ಆಗಿನ ವಿಕೋರಿಯಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್), ವರಕವಿ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಇವರ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದು ವಿಶಿಷ್ಟತೆ. ಮುಂದೆ ಪದವಿವರೆಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಪುಣೆಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಮುಂಬೈನ ರಾಯಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಪಡೆದರು. ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಕಿಂಗ್ಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಲಂಡನ್‌ನಿಂದ ನಂತರ ಪೋಸ್ಟ್ ಡಾಕ್ಟರಲ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್‌ನಿಂದ ಪಡೆದರು. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಲಿಂಗರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 1934-35 ರ ವರೆಗೆ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, 1936-1949 ರ ವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅನುವಂಶಿಕತೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಪಡೆದರು. 1950 ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಫೈಬರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿತ್ತು, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು 1953 ರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುವ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಈ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದು, ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮುತ್ಸರದಿಂದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ, ಪೋಷಿಸಿದರು. ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಅಮರಶಿಲ್ಪ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಕಾರಣ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಡಾ. ವಿ. ಕೆ. ಗೋಕಾಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಬಲ್ಲ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಚೈತನ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಇವರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೌಕೆಯನ್ನು ಹೊಸ ದಿಗಂತದತ್ತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಂಡಯ್ಯಬಲ್ಲ ಕೋಲಂಬಸ್ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದರು. 1966 ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ನ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅಹ್ವಾನವನ್ನು ತಾವೇ ಬೆಳೆಸಿದ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಮಾರ್ಚ್ 1972 ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಾಗ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಡಗರ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡಲಾಯಿತು. ನಂತರವೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ 'ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ' ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದರು.

ತಮ್ಮ ನಿಧನಾನಂತರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ, ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಹಾಪುರುಷ, ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡೆ ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಮತ, ಕುಲ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೀಮಿತವಾದವನಲ್ಲ, ನನ್ನದು ವಿಶಾಲ ಮನುಜಮತ. ನನ್ನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ, ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿರಬೇಕು, ನನ್ನ ದೇಹದ ದಹನ ಕ್ರಿಯೆ ನಾನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸೂಟು ಬೂಟು-ಟೈಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ನಿಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಇದು ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದಂತಾ ವಿಚಿತ್ರ, ಮೇರುತನದ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ಊಹಿಸಲೂ ಅಸಾಧ್ಯದ ಕೊನೆಯಾಶೆಯಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಅತಿ ವಿರಳ... ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಈ ಮಹಾನ್ ಚೇತನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ, ಶ್ರಮದಾಯಕ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡ ಮಹಾ ಪುರುಷ 19 ಜೂನ್ 1992 ರಂದು ಅಂತ್ಯಕಂಡಿತು. ಪೂಜ್ಯರು ತಮ್ಮ 81 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೈವಾಧೀನರಾದರು, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಡವಾಯಿತು. ಅವರ ಕೊನೆಯಾಶೆಯಂತೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸುಂದರವಾದ ಪುತ್ಥಳಿ ಈಗಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವಂತಿದೆ.

ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಹಾನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಲೆಂದು ಕನಸು ಕಂಡವರು ಇವರು. ಈ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕನಸು ನನಸಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹಾಕಿದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿದೆ, ನಂಬಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರ ಆದರ್ಶ, ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ಶಿಸ್ತು ನಮಗೆಲ್ಲ ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೆಳೆಸುವತ್ತ, ಬಲಪಡಿಸುವತ್ತ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗುವುದು ಡಾ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರಿಗೆ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕ ಗೌರವ ನಮನಗಳಾಗಿವೆ. *****

(ಆಧಾರ : ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಟಿತ ಮೂಲಗಳಿಂದ)

— ವೈ. ಆರ್. ಆಲದಕಟ್ಟೆ